

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 123/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti T a M trans spedition, s. r. o., Šarovce 545, IČO 34 140 425, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kašuba, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 13 Cb 5/2017 zo 6. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti T a M trans spedition, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti T a M trans spedition, s. r. o., Šarovce 545, IČO 34 140 425 (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kašuba, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13 Cb 5/2017 zo 6. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej je sporovou stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 13 Cb 5/2017 o zaplatenie sumy 74 329,08 €, ktoré začalo 16. januára 2017, a v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cb 3/2017 o zaplatenie 69 120 €, ktoré začalo 23. januára 2017, pričom v oboch uvedených konaniach je žalobcom obchodná spoločnosť FUEL, spol. s r. o. Sťažovateľka sa návrhom z 29. apríla 2019 domáhala spojenia konaní vedených okresným súdom pod sp. zn. 13 Cb 5/2017 a sp. zn. 14 Cb 3/2017 na spoločné konanie, ktoré by bolo vedené pod sp. zn. 13 Cb 5/2017, keďže toto konanie začalo skôr. V návrhu uviedla, že obe konania spolu skutkovo súvisia a týkajú sa tých istých sporových strán, preto je ich spojenie *„v záujme hospodárnosti konania...ako aj v záujme súčasného uplatňovania a vysporiadania vzájomných práv strán...“*. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľky na spojenie konaní vedených pod sp. zn. 13 Cb 5/2017 a sp. zn. 14 Cb 3/2017 zamietol.

3. Podľa názoru sťažovateľky je napadnuté uznesenie okresného súdu arbitrárne, nedostatočne odôvodnené a svojvoľné, keďže boli splnené zákonom stanovené podmienky

pre obligatórne spojenie vecí. Sťažovateľka uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za „nepredvídateľné, v rozpore s §166 ods. 1 CSP“.

4. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 06. augusta 2019 č. k. 13 Cb/5/2017-285 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Levice zo dňa 06. augusta 2019 č. k. 13 Cb/5/2017-285 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Levice na ďalšie konanie.“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

11. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

12. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

13. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

14. V posudzovanej veci sa sťažovateľka domáhala zásahu ústavného súdu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na spojenie vecí.

Okresný súd tak urobil z dôvodu, že i keď obe právne veci majú rovnaké strany sporu, týkajú sa rozdielnych právnych nárokov.

15. Napadnuté uznesenie je rozhodnutím procesným, proti ktorému podľa § 355 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 357 CSP nie je odvolanie prípustné. Ide o uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania, teda takýmto rozhodnutím nie je súd viazaný.

16. Vzhľadom na procesný charakter napadnutého uznesenia, ako aj skutočnosť, že samotným zamietnutím návrhu na spojenie konaní sa žiadne z posudzovaných konaní nekončí, dospel ústavný súd k názoru, že posudzovaná právna vec nie je ústavnoprávne relevantná. Z hľadiska materiálneho preto v rozsahu sťažovateľkou uvádzaných dôvodov nemohlo dôjsť k porušeniu ňou označených práv (podobne I. ÚS 571/2013, III. ÚS 503/2014). Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že jeho úlohou je ochrana ústavnosti konania pred všeobecnými súdmi. Z tohto dôvodu rozlišuje medzi prípadmi, keď nezákonný procesný postup alebo rozhodnutie všeobecných súdov vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípadmi, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu ako postup protizákonný – protiústavnosť konania nezaloží a už vôbec nie z hľadiska materiálneho.

17. Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti a nezákonnosti napadnutého uznesenia okresného súdu ako prvostupňového súdu konajúceho v právnej veci sťažovateľky nemôže byť samo osebe dôvodom na namietanie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okresný súd v danom prípade neodmietol sťažovateľke poskytnutie súdnej ochrany, jej návrhom na spojenie konaní sa zaoberal a rozhodol o ňom, aj keď nie v súlade s jej predstavami.

18. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označeným základným právom podľa ústavy a právom podľa dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru

o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu